

۳۹۲۹۱

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
دانشکده پزشکی زاهدان

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان:

بررسی نظرات شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان از سال ۱۳۷۹ تا مهر ماه ۱۳۸۰

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عبدالوهاب مرادی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر اباصلت برجی

۰۱۶۰۳۸

۰۱۶۰۳۸

نگارش:

ماهپری ظفرضامن

بار الها

به چشمانم پیاموز که زیبائی ها را آنهان که تو آفریده ای ببینند .
به قلبم پیاموز که از آنچه به زیبایی دیده ام جز برای تو درنیاویرد .
به عقلم پیاموز که آنچه می داند توهمی بیش نیست زیرا که دانش گنجینه
ای است نزد تو که کلید آن قلم است .
به دستانم پیاموز که آنچه دارد به آسانی ببفشاید
و به پاهایم پیاموز که جز در راه تو تکاپو نکند .

با نام تو آغاز می کنیم که لطافت دقایق و لمظات ما از نام توست

تقدیم به واژه مقدس

مادر: به پاس مهربانیهای بی نظیرش
سپاس آن نگاهبان باغ زندگی را که شکست تا نهال
زندگیم جوانه بزند

تقدیم به :

دفتره به خاطر تمام لمظاتی که از او دریغ

نموده

تقدیم به :

برادرانم که اسوه صبورشکیبایی هستند

تقدیم به :

تمام آنان که دوستشان دارم

تقدیم به :

تمام بیمارانی که طب را بر بالینشان

آموخته

توسعه‌یافته‌ی آرزوهای من
سید علی

تقدیم به استاد ارجمند جناب آقای دکتر عبدالوهاب مرادی

که گنجینه عظیم علم و اخلاق است و با سپاس از زحمات

فراوان و راهنمایی های ارزنده ایشان

و با سپاس فراوان از زحمات جناب آقای دکتر برجی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول

معرفی پژوهش

۱	- مقدمه
۳	- معرفی طرح
۵	- ضرورت اجرای برنامه های آموزش مداوم
۷	- اهمیت پژوهش
۷	- اهداف کلی
۸	- اهداف ویژه
۹	- سئوالات و فرضیات

فصل دوم

کلیات و مروری بر متون و مطالعات انجام شده در زمینه پژوهش

۱۰	- کلیات
۱۱	- تاریخچه آموزش مداوم کشور
۱۲	- برنامه های آموزش مداوم
۱۵	- هدفهای اجرای برنامه های آموزش مداوم
۱۷	- صدور مجوز و امتیاز برنامه های آموزش مداوم
۱۸	- اعتبار گذاری فعالیتهای آموزش مداوم
۱۸	- مروری بر متون و مطالعات انجام شده

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل سوم

روش پژوهش

۲۷

- نوع مطالعه

۲۷

- جامعه مورد بررسی

۲۷

- روش جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها

فصل چهارم

یافته های پژوهش

۳۰

- بررسی نتایج هر کدام از برنامه های اجرا شده در زاهدان

- جداول

فصل پنجم

بحث و نتیجه گیری کلی و پیشنهادات

۴۸

- بحث در مورد یافته های پژوهش

۵۰

- پیشنهادات

۵۱

- چکیده به زبان انگلیسی

۵۲

- فهرست منابع

چکیده پژوهش :

عنوان: بررسی نظرات شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال ۱۳۷۹ تا مهرماه ۱۳۸۰

عصری که مادر آن زندگی می کنیم سرعت پیشرفت و توسعه علوم آنچنان است که لحظه ای غفلت عقب ماندگی جبران ناپذیری را بدنبال خواهد داشت در این پژوهش مابیه بررسی نظرات شرکت کنندگان در برنامه های آموزش مداوم پرداخته ایم تا بتوانیم از کمیت و کیفیت برنامه های اجرا شده در زاهدان به یک برنامه ریزی دقیق و پویا نسبت به گذشته دست یابیم این مطالعه توصیفی تحلیلی است که بررسی نظرات شرکت کنندگان پرداخته و حدود ۲۶۷ برگه نظرسنجی بررسی شده است که حدود ۷ برنامه مورد بررسی قرار گرفت که در این مطالعه کیفیت عمومی دو برنامه در حد مطلوب بود و حدود ۵ برنامه کیفیت عمومی آنها در حد متوسط بود و همچنین نکات مثبت و منفی برنامه و موضوعات پیشنهادی نیز بررسی شد که در متن آمده است و در بررسی کل برنامه ها مهمترین انگیزه شرکت کنندگان کسب امتیاز می باشد و کیفیت عمومی کل برنامه ها از نظر شرکت کنندگان در حد متوسط ارزیابی شده است

فصل اول :

معرفی پژوهش

مقدمه :

آینده مکانی نیست که به آنجا میرویم

بلکه جاییست که آنرا بوجود می آوریم

(راهایی که به آینده فتم میشوند، یافتنی نیستند بلکه سافتنی اند

اندوخته های یادگیری در هر سطحی از آموزش با گذشت زمان دچار کاهش میشود .
ضمن اینکه حجم جدیدی از اطلاعات نیز هر روز به دنیای علم افزوده میگردد. بنابراین امروزه
آموزش مداوم بعنوان یک ضرورت اجتناب ناپذیر در جهان مطرح است .

کشورهای توسعه یافته طراحی سیستم آموزش مداوم را به منظور حفظ و ارتقاء دانش
جامعه پزشکی در دستور کار خود قرار داده و هر روز در جهت جامع نمودن آن اقداماتی
بعمل می آورند ، بطوریکه امروزه روش (C.M.E(continuing.medical.education) را
کافی و پاسخگو ندیده و به طراحی (continuing.professional.)

development.C.P.D پرداخته اند.(۱۱)

این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران با الهام از دستورات دینی و با تاکید بر
سلامت انسانها آموزش مداوم کشوری را از ده سال قبل طراحی و اجرا نموده است و این
حرکت در کشور ما علیرغم عمر کوتاه خود نسبت به سایر کشورهای منطقه در جایگاهی به
مراتب بالاتر قرار دارد ، اگر چه هنوز هم تا رسیدن به جایگاه مطلوب راهی بس طولانی پیش
رو داریم.

شورای عالی آموزش مداوم در ه ساله اول فعالیت خود، تلاش جهت آشنا ساختن جامعه پزشکی کشور با مقوله آموزش مداوم و راه اندازی و افزایش کمی برنامه ها را بطور عمده هدف خود قرار داد. اماده ساله دوم ضمن توجه به بحث کمی، ارتقاء کیفی برنامه ها را مهمترین هدف دانست. در این راستا اجرای برنامه ها را تنها به دانشگاهها و انجمنهای مصوب محدود نموده و از طرفی برنامه ها را بسوی اجراء در گروههای محدودتر و با محتوای غنی تر هدایت کرد.

همچنین بر استفاده از نتایج نیازسنجی در طراحی برنامه ها تاکید بیشتر شد. (به موازات تغییرات مذکور ارزشیابی برنامه ها نیز از سطح ارزشیابی نظرات شرکت کنندگان به سطوح بالاتری یعنی ارزشیابی تاثیر برنامه بر ارتقاء دانش و عملکرد متمایل گردیده است).

بعلاوه اجرای برنامه های مدون که از شاخصهای مهم آموزش مداوم جمهوری اسلامی ایران، و مبنای تحکیم آموخته های قبلی جامعه پزشکی است، با هدف حفظ بایدهای یادگیری در رشته های مختلف حرفه ای، در صدر سیاستهای اجرائی واقع شد. و مهمتر از همه اتخاذ سیاست اطلاع رسانی به جامعه محترم پزشکی کشور بود که در دستور کار قرار گرفت. (۱۱) همه این جهت گیریها با توکل به الطاف خداوند منان و همراهی جامعه فهیم پزشکی نوید دهنده فردایی روشن و پر افتخار برای سیستم آموزش مداوم کشور و جامعه پزشکی است (۱۱).

معرفی طرح :

تداوم آموزش به عنوان یک اصل کلی و ضرورت انکارناپذیر در جهان مطرح است. با توجه به پیشرفت سریع یافته های علمی در تمام زمینه ها اهمیت به روزنگه داشتن اطلاعات صاحبان اندیشه برهیچ کس پوشیده نیست تجارب جهانی در قرن بیستم نشان داد، آنچه تحول و پیشرفت خارق العاده جهان را سبب گردید، گسترش دانش و پژوهش بوده و در قرن بیست و یک نیز تسلط و دستیابی به دانش جدید حرف اول را خواهد زد. (۱۲)

جوامعی که با تحقیق و تتبع مرزهای دانش را گسترش و نیز در این میان جامعه ای آگاهتر داشته باشند در صف اول کاروان توسعه یافتگی خواهند بود. و جوامع دیگر بالطبع از پیشرفتهای عمیق تکنولوژی عقب خواهند ماند بدیهی است چنین توسعه علمی برگرفته از تدوین و بکارگیری برنامه های موزون ، حساب شده و آینده نگراست. برخلاف قرون گذشته که دوران ظهور محققان ، به صورت فردی بود در دنیای فعلی توسعه علمی دنیا بر اساس برنامه های بلند مدت ، منسجم ، هماهنگ و فراگیر ملی می باشد. (۱۲)

از آنجائیکه هدف از آموزش ، تغییر رفتار پزشکان است در این زمینه مطالعات وسیعی در کشورهای مختلف جهان انجام گردیده است. بیش از هزار مقاله در مورد آموزش مداوم از سال ۱۹۹۸-۱۹۹۰ در مجلات معتبر پزشکی دنیا منتشر شده است و همچنین درسی و هشتمین سمینار بین المللی پژوهش در آموزش پزشکی در سال ۱۹۹۰ که در ایالات متحده آمریکا برگزار گردید نشان داد

که آموزش مداوم در سالهای اخیر دچار تغییرات زیادی در مبانی نظری و متدولوژی شده است این تحولات در مبانی نظری منعکس کننده نیازها جدیدی است ، که در مورد چگونگی ارائه خدمات پزشکی و آموزشی ایجاد شده است . (۱)

تغییر در پارامترهای مختلفی اعم از رویکرد جدید فرهنگی بر جامعه و آگاهی مختلف در خصوص انتظارات بیماران از ارائه مناسب تر خدمات و همچنین بهبود روشهای تشخیصی و نوآوریهای مناسب و غیره و درک ضرورتهای فزاینده در خصوص پاسخگویی به نیازهای فوق ، در ایران نیز در سال ۱۳۶۹ قانون آموزش مداوم به عنوان یکی از مترقیترین قوانین پس از طی مرحله آزمایشی ، به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید . (۲)

کلیه افرادی که در ارائه خدمات بهداشتی نقشی دارند ، نیازمند به طی دوره های آموزشی هستند . این قانون به تنهایی برای جامعه پزشکی اجرا گردید و در بقیه رشته ها تداوم آموزش بعد از فارغ التحصیلی وجود ندارد .

امروز عصر انفورماتیک نامیده می شود ، چرا که توانائهای هر فرد به میزان اطلاعات و سرعت دسترسی به آن اطلاعات بستگی دارد . در زمینه خدمات پزشکی و آموزش نیز به برنامه ریزی جدی ، بر اساس آمار و اطلاعات نیازمند است ، انفورماتیک نقش پر اهمیتی به عهده دارد . (۲)

از این رو دسترسی به بانکهای اطلاعاتی ایران و جهان که سنواتی چند در این زمینه فعالیت نموده اند ضروری به نظر می رسد .